

పిండొడిం

విశాఖపట్నంలో మెయిలు ఎక్స్-పలాస స్టేషన్లో దిగాను, నాతో పాటు మా అన్నయ్యగారి పాప, బాబు ఇద్దరూ వున్నారు. చిన్న దాన్ని ఎత్తుకున్నాను. బాబు నా చెయ్యి పట్టుకొని నడుస్తున్నాడు. స్టేషన్ దాలాలని బ్రిడ్జ్ మెట్లు ఎక్కుతున్నాను...

“అయ్యా....” చాలా ఆప్యాయంగా పిలుపు వినిపించింది.

వెనుదిరిగి చూసాను.

‘పిండొడిం!’

అయిదడుగులు ఎత్తున్నా గూని వలన మరో అడుగు తక్కువగానే కనిపించేడు. అదే ఖాకీ నిక్కరు. అదే ఎర్రచొక్కా వీపు మీద. పల్లటి జుట్టు.

నెత్తిమీది సూట్ కేసు, చేతిలోని బేగులను దించి పరుగున మా దగ్గరకు వచ్చాడు.

‘బాగున్నావా అయ్యా? మొన్నే నాన్నని అడిగాను... నడిపోడు రాలేదాని? రెండ్రోజులు వుంతావా అయ్యా?... అన్న పిల్లలు కదయ్యా’ అంటూనే నా చేతిలోని బేగుని, పాపని అందుకున్నాడు. పాపని మెడమీద కూర్చోపెట్టుకున్నాడు.

‘పిండొడిం’ లో మార్పురాలేదు!

అదే ఆప్యాయత... అదే వాత్సల్యం... అదే మాట తీరు....

మనిషి మాత్రం పీనుగులా వున్నాడు. గతసారి అంటే నాలుగు నెలల క్రితం వచ్చినప్పటి కంటే చాలా చిక్కిపోయాడు. కళ్లు లోతుగా, అలసిపోయినట్టున్నాడు.

పిండొడిం లగేజి దించేసిన చోట నిలబడి కోపంతో దగ్గరికి వచ్చిన మనిషి ‘ఏమిటయ్యే లగేజి మధ్యలో దించేసి...’ అడగబోయాడు. అంత కంటే ముందు పిండొడిం... “ ఒరే నారిగ, ఈ బాబు లగేజి కెళ్లరా... నాకు పనుంది...” నారిగాడికి పని పురమాయించి మా వెంట బయలుదేరాడు.

“గొప్పవాడివే...” లగేజి గల ఆయన గొణుక్కుంటూ నారిగాడి వెంట వెళ్లాడు.

“పిండొడిం, ఫరవాలేదులే ... నువ్వెళ్లు. లగేజి ఏం లేదు కదా...” అన్నాను.

“పాప వున్నది కదా ఎత్తుకుంతాను... గుమ్మడిపండు కదమ్మా...” నా మాట

పట్టించుకోకుండా పాపకళ్ళలోకి చూస్తూ అడిగి మరీ నడుస్తున్నాడు.

స్ట్రేషన్ మాస్టర్, బుకింగ్ క్లర్కు, మరో ఇద్దరు ముగ్గురు బ్రిడ్జీ మీదే కనిపించి పలుకరించారు. బ్రిడ్జీ దిగి క్వార్టర్స్ లోకి వెళ్తుంటే పాప ఎందుకనో ఏడ్చింది. పిండ్ డిం లాలించబోయాడు. పాప నాదగ్గరికి వచ్చేసింది. బాబురూప్ తనకీ గుర్రం పండు వేయమన్నాడు. నేను వద్దన్నాను. వాడు విన్నేదు. పిండ్ డిం కష్టం మీద ఈసారి బాబుని ఎత్తుకున్నాడు. రెండడుగులు తూలినా బలంగా అడుగు వేస్తున్నాడు. బలం లేకపోయినా అలవాటుకి 'సత్తువ' వున్నట్లునిపించింది.

క్వార్టర్లు చేరుకున్నాం.

పిండ్ డిం అమ్మకీ, అవతలి లైనుకీ వినిపించేలా కేకవేసి మరీ మా రాకను చెప్పాడు. గేటు తీసాడు. గుర్రం పండు దించాడు. బేగులు లోపల పెట్టాడు. పాపని అమ్మకీ అందించాడు.

నాకెందుకో పిండ్ డింని చూస్తుంటే చనిపోయిన మా తాతయ్య గుర్తుకు వచ్చాడు. అమ్మ నాతో మాట్లాడుతుంటే పిండ్ డిం ఆగలేదు. ఉద్యోగ మయ్యిందా? అడిగాడు. ఉద్యోగం రాలేదని తెలిసి గవర్నమెంటుని, తనకి తెలిసిన మంత్రిల్ని పేరుపెట్టి తిట్టాడు. ఉద్యోగం వస్తుందన్నాడు. నాకు ఉద్యోగం రాకపోతే ప్రపంచంలోనే ఉద్యోగం ఎవరికీ రాదన్నాడు.

మేం ఇంట్లోకి వచ్చి కూర్చుంటే పిండ్ డిం గడపలోనే నిలబడ్డాడు. లోపలకి రమ్మని నేను అన్నాను. 'ఫరవాలేదు, పనుంది. ఎళ్ళిపోతా'నన్నాడు. జేబులోంచి ఐదు రూపాయలు తీసి ఇచ్చాను. చిల్లర లేదన్నాడు. 'ఫరవాలేదు వుంచుకో' అన్నాను. వద్దన్నాడు. అమ్మ కేకవేసి, చనువుగా కళ్లెర్ర జోస్తే అప్పుడు జేబులో పెట్టుకున్నాడు. వెళ్తానన్నాడే గాని అరగంట దాక అక్కడ వుండిగాని కదలేక పోయాడు.

ఆ రాత్రి ఎందుకనో కళ్ళ నిండా పిండ్ డిం కనపడ్డాడు.

పిండ్ డిం ఆలోచనలే నా చుట్టూరా తిరిగాయి.

రెండు నెలలకీ, మూడు నెలలకీ సొంతవూరు వచ్చినప్పుడల్లా పిండ్ డింని చూస్తూనే వున్నాను. అలా ఓపది, పదే హేనుళ్లుగ పిండ్ డిం తెలుసు. ఊహ తెలిసాక పిండ్ డిం తెలుసు. అంతకు ముందూ తెలుసు, అమ్మనాన్నలకు తెలుసు. సరిగా నాన్నగారి వయసుండొచ్చు. అంతకన్నా ఎక్కువే వుంటుందేమో... లేకపోతే అలా కనిపిస్తాడా?

తలుపు చప్పుడయింది.

అమ్మ వెళ్లి తలుపు తీసింది. నాన్న వచ్చినట్టున్నారు. ఫస్టు నైట్ డ్యూటీ అయిపోయిందన్న మాట. టైమ్ రాత్రి పన్నెండున్నర అవ్వొచ్చు!

నాన్న వచ్చాక ఇంట్లో లైటు వేశారు. నన్ను చూస్తూనే "వీడెప్పుడొచ్చాడు?" అడిగారు. అమ్మ చెప్పింది. నేను కళ్లు మూసుకున్నా మెలకువగానే వున్నాను.

నాన్న బట్టలు మార్చుకోకుండా అలానే కూర్చున్నారు. ఏమలా వున్నారని అమ్మ అడిగింది. నాన్న రెండు క్షణాలు నిట్టూర్చి ఊపిరి వదులుతూ చెప్పారు.

“పిండ్లొడిం మూటలు మోస్తూ కళ్లు తిరిగి పడిపోయాడు. తలకి దెబ్బకూడా తగిలింది. నాలుగు కుట్లు వేశారు.”...

“ ఇప్పుడెలా వుంది?” అమ్మ అడిగింది.

“ ఆ కుట్లు కలిసేంత వరకూ మూటలు మొయ్యకూడదు. డాక్టరు చెప్పిన మాటలే. మేమంతా పోరాం, వాడు వింటాడని నమ్మకం లేదు. ఆలనా పాలనా చూసే ఆడదిక్కు లేదు. ఆ అత్తముండ ఇంత జరిగినా తొంగి చూడలే. వాడి పెళ్ళామే బ్రతికుంటే ఇలా జరక్కపోను...” నాన్న అన్నారు.

“అదీ వీడి వల్లే చచ్చిందని నిందమోపారు. ఆ పిల్లడు రేపో మాపో లాగ వున్నాడు.. ఏమిట్ ఒక్కో జన్మ ఎంత తెచ్చుకుంటుందో...” అమ్మ నిట్టూర్చుంది.

పిండ్లొడిం గురించి ఆసమయంలో అమ్మని ఏదో అడగాలనిపించింది. కాని లైటారిపోయి వుంది. చాలా సేపటికి గాని నిద్ర పట్టలేదు. మెలకువ వచ్చి చూస్తే పొద్దెక్కి వుంది.

పెరల్స్ అమ్మ ఊరుబిండి (తెలుకపిండి)తో పిండ్లొడియాల (పిండి వడియాల) పళ్లెరంలో పెడుతోంది.

“ ఏ మిటమ్మా తెల్లవారే సరికి?... ఈ పనులన్నీ చాలవా?... ” అడిగాను.

“నీ కిష్టమనిరా! నీకు చల్లన్నం అలవాటు, తెల్లవారే సరికి ఏమి కూరవుంటుంది? అందుకు వడియాల పెడుతున్నాను. అందులోనూ నీకు పిండ్లొడిమంటే ప్రాణం...” అమ్మ చెప్తోంది. కాని నాకు పిండ్లొడిం అనగానే ముసలి ‘పిండ్లొడిం’ గుర్తుకు వచ్చాడు.

“అమ్మా పిండ్లొడింకి ఎలా వుంది?” అడిగాను.

అమ్మ రాత్రి నే పడుకోలేదని గ్రహించింది. నాన్న చెప్పిన విషయాల్ అమ్మ మళ్ళీ చెప్పింది. నాన్న అక్కడికే వెళ్ళారని అంది.

‘పిండ్లొడిం’ పేరేమిటి? అమ్మ నడిగాను.

అమ్మ గతాన్ని నా ముందుంచింది. అప్పుడెప్పుడో చిన్నప్పుడట, నాన్న, పిండ్లొడిం అంతా ఒక తోటి గుంటలట. వీళ్ళందరి ఇళ్ళూ ఒక వాసలో వుండేవట. ఓసారి కొండివీధిలో మంటలేచి మన వాసా అంటుకుందట. మంట ఊరు చుడుతుంటే కుర్రాళ్ళంతా దాన్ని ఆర్పడానికెళ్ళారట.

ముసలాళ్ళు చిన్న పిల్లల్ని తమతో తీసుకెళ్ళారట. ఆడాళ్ళంతా సామాన్లు పెరకటం చేశారట. అదిగో అప్పుడు పారమ్మ డబ్బాల్ని, డొక్కుల్ని (అదే దాని సంసారం) తెస్తోందట... ఓ డబ్బా చేజారి కిందపడి, వూతపడి పిండి వడియాల వలికి పోయాయట... అదిగో అప్పుడు ‘పిండ్లొడిం’ తనకి ‘పిండ్లొడిం’ ఇమ్మని ఒకటే ఏడుపట. అందరూ ఆస్తులు పోయి, బూడిదయి ఏడుస్తుంటే పిండ్లొడిం పిండ్లొడియాల

కోసం ఏడాడట, జ్వరం కూడా పెట్టుకున్నాడట. ఎవరో చేతిలో పిండాడిం పెడితే 'పిండాడిం' లేచి కూర్చున్నాడట. మంత్రించినట్టుగా జ్వరం పోయిందట... అందరూ 'ఓరి పిండాడిమూ... పిండాడిమూ' అని ఎగతాళి చేసి చేసి అదే వాడి పేరయిపోయింది!

'అసలు పేరు మీ నాన్నకే తెలీదు'.

"అమ్మా పిండాడింకి ఉద్యోగం రాలేదామ్మా...?"

"పిండాడింకి తండ్రితో పాటు బక్కలు కాయడం, తల్లితో పాటు కూలికెళ్లడంతోనే సరి. కడుపు జరక్క పనిలోకే గాని బడిలోకి పంపలేదు. పిండాడిం పుట్టుకూలీ అయిపోయాడు.. నిత్యమూ పనులేటి దొరుకుతాయి? అందుకే రైల్వేలో లైసునీసు కూలీ అయ్యాడు. ఇన్నాళ్ల సర్వీసుకి గేంగ్ వేనే అవాలి, గాని వీడెళ్ళే సొంత పనుల్తోంగుంటాయని స్టేషన్ మేస్టర్ల నుండి ఎవ్వరూ ఎల్లనివ్వలేదు.... కానివ్వలేదు"

అమ్మ మాటలాపి మధ్యలో టీ తెచ్చి ఇచ్చింది.

మళ్ళీ చెప్పింది...

"మీ నాన్నకు కూడా చదువుకొనే దారి లేకపోయినా, ప్రయివేట్లు కెళ్లి ఎనిమిది పాసయినారు. అప్పుడు మీలాగ కాదు... పద్దెనిమిదేళ్లకే పని! పది చదివి వుంటే చాలు. ఉద్యోగం చిన్తో పెద్దదో దొరికేది. మొదట మీ నాన్నకి గార్డుబోయి వుజ్జోగం వచ్చింది. అంటే గార్డు పెట్టెలు మొయ్యడం. ఆ వుజ్జోగం మీ నాన్న చెయ్యలేక పోతే పిండాడిమే పెట్టెలు మోసేవాడు. అప్పుడు పొట్టిగా లావుగా గుమ్మడి పండులాగా వుండే వాడులే, అయితే పావలో... అర్థోమీనాన్న వాడికి జీతమిచ్చుకునేవారు. వాడికదే కొండంత సంబరమయిపోయి 'అన్న ... అన్న...' అని మీ నాన్నని ఇప్పటికీ వదలడు.

"తరువాత మీ నాన్నకు ప్రమోషన్ వచ్చింది. గార్డుబోయి నుండి టి పి ఎం ఎ. తరువాత టి పి ఎం బి తరువాత.. ఇదిగో ఇప్పుడు స్విచ్చుమేనే. మీ నాన్నకి పెద్ద చదువులేక గాని మీ నాన్న తోలోళ్ళు ఏయెస్సెములు, ఎస్సెములూ గార్డులయిపోయి అంతలేసి జీతాలు తెచ్చుకుంటున్నారు. వాళ్లందరికీ కూడా ఈ పిండాడిమే సాయపడేవాడు. అంత మంది డ్యూటీ వాడే చేసేవాడు", అమ్మ చెపుతూనే వుంది.

నేను ఏదో ఆలోచనల వల్ల వెనకబడిపోయాను. అందరి ఉద్యోగాలు చేసి తనకో ఉద్యోగం లేని పిండాడింని చూస్తుంటే బాధనిపించింది. అంతకు మించి మా రక్తంలో వాడి చెమట బొట్టులు ఇమిడివున్నట్టనిపించింది. మా కుటుంబమే కాక అనేక కుటుంబాలు పిండాడింకి రుణపడి వున్నట్టనిపించింది.

ఇంతలో నీలమ్మ పిల్లాడ్ని ఎత్తుకొని వచ్చింది. తపేలా చూపించి గెంజి పొయ్యిమంది. గెంజి, పసగడుగు (బియ్యం కడిగిన నీళ్ళు), మినప పొట్టు అందులో వేసింది అమ్మ.

నీలమ్మ పిల్లాడ్ని నేలపై దించింది.

అమ్మ ప్లేటులో వుప్పావేసి ఆ పిల్లాడికి పెట్టింది. కడుగు పోసేసి నీలమ్మ వచ్చేలోపు

ఆపిల్లాడు వుప్పా వూరేశాడు.

నీలమ్మ పిల్లాడు తిన్న ప్లేటును కడిగి పెడుతూ “వీళ్ళయ్య వీళ్ళమ్మని తినేసినాడు. ఈడు నన్ను తినేస్తాడు. ఈడి ఆకలి మండిపోను ఆకలి! ఏడు కుండలు వండి వడ్డించినా తినేస్తాడు గదా, దెయ్యం తిండి ఎవడు పెడతాడు? ఈడమ్మ మొగుడు... ఆడు పెళ్ళానికి మందు నీళ్ళు పాయక, ఆకలితో ఇగిర్చి బలివిన సంపినాడ మరేటి...?” గొంతు చించుకుంది.

“వాడైందుకు తిడతావే...? చిన్న పిల్లడు... ఏమిటి తెలుస్తాది...? అవును గాని మీ అల్లుడికి తల పగలిందట, కుట్లు వేశారట... రైల్వే ఆసుపత్రిలో వున్నాడట.. ఒక దఫా చూసి రాలేక పోయావా?” అమ్మ అడిగింది.

“నా కూతుర్ని ఆడు సంపినప్పుడే ఆడు సచ్చాడనుకున్నాను... ఇప్పుడాడు బతికితేటి? బుగ్గయిపోతేటి?”... నీలమ్మముఖం కందగడ్డలా వుంది. మాసిన బట్టతో పిల్లాడి మూతి తుడిసింది.

“అలగంటె ఎలగవుద్ది నీలమ్మ? ఎంత కాదనుకున్నా వాడు నీఅల్లుడు. అన్ని మాటలెందుగాన్ని నువ్విప్పుడు ఎవుల రక్తపు ముద్దని... కండని కొండ చేద్దామని అనుకుంటున్నావ్? ఈ పత్రాకులన్నీ (పాట్లు) పడుతున్నావు?” అమ్మ సూటిగా అడిగింది.

నీలమ్మ రెండు నిమిషాలు ఏమీ మాట్లాడలేక పోయింది. తరువాత అంది. “అందరూ నన్నే తప్పు పట్టండమ్మ... ఈ భూమ్మీద నా పాపమే ఎక్కువయి పోనాది. ఒక్క కూతుర్ని... నా కూతుర్ని నిలుపుకోలేక పోన్ను... నా కూతురు కాడికి నేనెప్పుడెల్తానో నా బాధలెప్పుడు ఈడేరుతాయో?”

నీలమ్మ ఏడ్చుకొని, పైట నోట్లో పెట్టుకొని పిల్లాడ్ని చంకలో వేసుకొని వెళ్లిపోయింది.

ఆమె వెళ్ళాక చాలాసేపు నిశ్శబ్దాన్ని భరించాం.

తరువాత నేనే అమ్మ నడిగాను.

“అమ్మా.... పిండ్ండిం తన పెళ్ళాన్ని చంపేసాడా?”

“అని లోకం అంటుంది. వాడి అత్త నీలమ్మ అంటుంది. పిండ్ండిం పెళ్ళాం ఎర్ని పెళ్ళయిన పదిహేనేళ్ళకి పిల్లడ్ని కంది. పురిట్లోనే దానికి పచ్చ కామెర్లు వచ్చాయి. దిసా (అశ్రద్ధ) చేస్తారు. ముదిరిపోయింది. ఆస్పెట్లకి తిప్పడానికి డబ్బుల్లేవన్నాడు పిండ్ండిం. అలాలోడివి ఎలా మనువు చేసుకున్నావు? దాని పీక పిసికి సంపే అంది నీలమ్మ, అసలు ఇలాంటివే వచ్చి పెళ్ళయినా చానాళ్ళు వరకు కూతుర్ని కాపురానికి పంపలేదు నీలమ్మ. పిల్లడు పుట్టిన తరువాత కష్టాలు ఆ గుంటడితోటి!...

“డబ్బులిస్తే తీసికెళ్తావా ఆస్పెట్లకి? నా దగ్గర డబ్బులూ లేవు నీవు ఆస్పెట్లకి తీసుకెళ్లా వద్దా...” అంది ఎర్ని. అప్పటికీ పిండ్ండిం పెళ్ళాన్ని ఆస్పెట్లకి తిప్పాడు.

అప్పటికే ముదిరి పోయిందన్నారు డాక్టర్లు. వేళ్ళు, గోళ్ళు, ఒళ్ళు అంతా పసుపుగా అయిపోయింది. అక్కడికి వారం రోజుల్లో కళ్ళు తేలేసేసింది... కూతురు పోయాక దాన్ని బుగ్గి చేస్తే ఆ బుగ్గి (బూడిద) తెచ్చి పిండ్లొడిం తల మీద వంపింది నీలమ్మ. మనవడ్డి తనతో తీసుకొచ్చినా అల్లుడ్డి ఇంటికి రానిచ్చింది కాదు. వెళ్ళినా పిల్లాడ్డి ముట్టనిచ్చింది కాదు. గతి మాల్వోడితో గండమని దూరంగానే వుంచింది నీలమ్మ. అప్పటి నుంచి పిండ్లొడింకి ఫ్లాటు ఫారమే ఇల్లా, వాకిలీ, తల్లీ అయింది!"

అమ్మ అన్ని విషయాలు చెప్పాక అసంతృప్తి ఎక్కువయింది. ఇంకేమీ అమ్మని ప్రశ్నించలేదు.

ఆ మధ్యాహ్నం నాన్న వచ్చి భోజనాల సమయంలో పిండ్లొడిం విషయం కదిపారు. నీలమ్మ ఆస్పెక్టుకి వెళ్ళిందట. కొడుకు చేత తండ్రికి ముద్దులు పెట్టించిందట. డికాషనులో రైల్వే రొట్టె (కటింగు రొట్టె) ముంచి తినిపించిందట. ఈ రోజు సాయంత్రం డిశ్చార్జి చేస్తే తన ఇంటికి తీసుకెళ్తుందట.

నాకు చాలా ఆనందం కలిగింది. పిండ్లొడిం బాధలన్నీ తీరిపోయినట్లు అనిపించింది. అసంతృప్తి భారం తగ్గుతున్నట్లుగా తోచింది.

ఆ మరుసటి రోజునే విశాఖపట్నం బయలు దేరాను. బయలుదేరే ముందు పిండ్లొడింను చూశాను. ఎప్పటిలాగే వున్నాడు. రెస్టు తీసుకోమన్నాను. డబ్బులు ఇద్దామనుకున్నాను. ఛార్జీలు, ఖర్చులు పిల్లలతో అని గుర్తొచ్చి ఆగిపోయాను. పిండ్లొడిం మాత్రం వచ్చే ముందు నాచేతులు రెండూ ఓసారి పట్టుకున్నప్పుడు నావళ్ళు ఎందుకో జలదరించింది.

విశాఖపట్నం వచ్చేసిన వారం పదిరోజుల దాకా పిండ్లొడిం గుర్తుకు వచ్చినా క్రమేపి కనుమరుగయ్యాడు.

నే కాంపిటేటివ్ కు ప్రిపేరు అవుతూ జీవితంలో నిలదొక్కు కోవాలనుకున్నా ఈ చదువులు, పోటీ, కుస్తీ, అంతా కూడా జీవితం లోంచి పారిపోవడానికేమో అని తోచేది. లేకపోతే మళ్ళీ నాలుగు నెలలకు ఊరు వెళ్లేదాక అమ్మ, నాన్న, పిండ్లొడిం గుర్తురాక పోవడమేమిటి?

స్టేషన్ లో దిగుతూనే వెతికాను!

నా కోసం వెతుక్కుంటూ రావలసిన 'పిండ్లొడిం' కోసం నే వెతికాను!

ఎందరెందరో వచ్చారు.

పిండ్లొడిం మాత్రం రాలేదు!

కనిపించిన వారినల్లా అడిగాను.

తెలీదన్నారు.

చచ్చిపోయాడన్నారు.

అమ్మ చెప్పింది పిండ్లొడిం చచ్చిపోయాడని! తలంతా చీముపట్టి, పురుగు పట్టి,

పుండయిపోయి కుళ్లు కంపుతో... ఈదేశంలోని దుర్గంధం అంతా తలపైనే వున్నట్టు...
తనే మోస్తున్నట్టు... మోయలేక వెళ్ళిపోయినట్టు!!

పిండోడిం తలకి కుట్లు పడ్డాక, డిశ్చార్జి అయినాక నీలమ్మ తనింటికి
తీసుకువెళ్ళిందట. వున్నదాంట్లో... తను తిన్నదాంట్లో, కలోగంజో పెట్టిందట. కుట్లు
విప్పే సరికి కొంచెం తడివున్నా ఆరిపోయిందని ఆత్మ తృప్తితో సరిపెట్టుకున్నాడట
పిండోడిం. 'ఆడదానివి నువ్వేం కష్టపడతావ్, ఎన్నాళ్ళు పోషిస్తావని' ఆ తలమీదే
మూటలు, డబ్బాలు, పెట్టెలు... మోసాడట. సాహసించినా తలనీరు పట్టి పుండు
పెరిగిపోయి... మరో నెలకల్లా మనిషే మట్టయిపోయాడట.

అమ్మ చెప్తుంటే నా కళ్లంట నీళ్ళు తిరిగాయి.

'పనిలో కెళ్లకపోతే పాట్లు గడవదు... ఎవరో ఒక పూటకి జాలిగ, దయగా
పెడతారు. రోజుకి ఎన్నిపూటలు? ఎన్ని రోజులని...? ఒకరి కష్టం తినకుండా వెళ్ళిపోయిన
పిండోడిం ఇతరుల కోసం కష్టపడ్డాడు. కాపురాల్ని నిలబెట్టాడు. పిండోడిం నిజంగా
పిండోడిమే! ఎవరో ముద్ద మీద తను ముక్కలయ్యాడు. పొడయి రాలాడు.
కూరయ్యాడు. పిండోడిం పిండోడిమే!

నే మళ్ళీ విశాఖపట్నం బయలుదేరాను. స్ట్రేషన్లో అలవాటుగా అప్రయత్నంగా నా
కళ్ళు పిండోడిం కోసం వెతికాయి. పిండోడిం కనపడలేదు. కానీ నీలమ్మ కనిపించింది.
స్ట్రేషన్, ఫ్లాట్ ఫారమ్ పూడ్చుతోంది. దాని మనమడు - పిండోడిం కొడుకు చిన్న
చెంబుతో నీళ్లు మోస్తున్నాడు. కునికేసిన తోటకూర కాడలా వున్న వాడి వయస్సు
పదిహేనేళ్లంటే నమ్మలేనట్టుగా వున్నాడు.

నే అలా చూస్తూనే వున్నాను.

పిండోడిం కొడుకూ పెద్దవాడయ్యాడు. పిండోడిం అంత అయ్యాడు. పిండోడిం
లానే మూటలు మోస్తున్నాడు.. అదే నిక్కరు, అదే చొక్కా, అదే జట్టు... అదే గూని!
ఉలిక్కి పడ్డాను. రైలు మోతతో బోగీలోకి నడిచి సీట్లో కూర్చున్నాను. నేను
సేష్టిగా వున్నాను. మానాన్నకి రిటైరుమెంట్ సొమ్ము లక్ష... లక్షన్నర వస్తుంది. అన్నయ్య
బ్యాంకు మేనేజర్, తమ్ముడు డాక్టర్, ఇంకోడు చదువుతున్నాడు. నాకూ రేపు ఉద్యోగం
వస్తుంది. అవసరమయితే పిండోడిం కొడుకూ సాయపడతాడు. సీటు మెత్తగా వుంది.
గాలి చల్లగా వుంది. నాకు భవిష్యత్తు వుంది.

పిండోడిం కొడుకు నెత్తిమీద ఏదో బరువు మూలా వుంది.

ఇప్పుడు రైలు ఫ్లాట్ ఫారమ్ విడిచిపెట్టేలా వుంది.

ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక | ౨౨౩ (బీసావళి ప్రత్యేక సంచిక)